

"KEVADE" esietendus sügisel

Muljeid ja mõtteid

Läksin "Estoniasse" teatud eelarvamusliku kõhedusega — viimati nähtud lavastus oli muusikal "Viuldaja katusel". Veel olid mees selle meloodiad ja vaikus, lavakujundus ja kostüümid, laulud ja dialoogid, näitlejate näod ja nimed, kogu mängu inimlik ja ülendav nostalgiline meeololu, mis pani mõistma ning kaasa elama; ühesõnaga — hinge kinni pidades vaatama ja kuulama. Ning aegki ju sama — sajandi algus.

Peab aga kohe ette rutates ütleva — pettuda ei tulnud. Lavalt puudus "Kevades" ainult eht vene urjaadnik (kes "Viuldajas katusel" olemas), muidu oli tunda, mis ajastus, millise

ängistuse ja surutise all, muide, tegevus toimus; kõigiti anti märku — sündmused hargnevad siiski tsaari-Venemaal, mitte üliõnneliku Eesti Wabariigi päikese all (millele "Kevade" varasemates lavavariantides harva nii avameelselt tähelepanu pöörati, eriti nõukogude ajal muidugi).

Kui nüüd veel ülikiiireid paralleelle varasemate "Kevadega" teha, siis esmakordselt näis mulle — on võimalik kuulutada "Kevade" peategelaseks ja positiivseks kangelaseks, praegusaegsete eestlaste aadete kandjaks... õpilane Kiir. Nimele Jorh Aadniel ju oma papi-

mammiga püüdleb — "harituma" Euroopa poole, sinna, kuhu meiegi praegu püüdleme, olles valmis unustama oma keele ja kultuuri või need välja vahetama moodsamatega Läänest. Et ta (Kiir) veidi viril ja haledavõitu on — mis sest! Selle eest — suurepärase pealekaebaja, äraandja! Hans Miilberg igatahes mängib Kiirt hiilgavalt ja usutavalt.

Järjepidevuse kandjal Tõnissonil (lavastuses — Karli Kannelmäe) ei ole siin eriti kaasa rääkida, temal pole midagi tänapäevalist kuulutada rahvale, tema on jäänud oma arhailiste unistuste tasemele (...kui saaks vaid süüa nii paksu rasvakorraga

kapsasuppi, et keemisel katlast aurgi üles tõusta ei võiks!). Kuidas me läheme niisuguse unistusega kallite välismaalaste-väliskülaliste nina alla, kes juba ammu kõrge kalorsusega toiduaineid ei tarvita ja kes vaevlevad hoopis kaalu allavõtmise prestiižika mure käes.

Kiirel, teadagi, üleliigseid kilosid ei esine.

Arnol (näitleja Jaak Jõekallas) ei ole ammugi mingeid väljavaateid: kultuurilembelisusega, õrna südamega uues agressiivses ühiskonnas läbi ei löö, võib ette kujutada tema väikest palka, kui ta kord töötsa peale saab — näiteks mõnes raamatulaos.

Teele (Aili Udras) otsustab tallu jääda, seega pole Talil mingeid šansse võita selle peretütre südant, kuigi nende duetid muusikalis on ilusad ja pakuvad Tootsi—Kõstri (Mati Vaikmaa, Kalju Karask) lõpmatute kahevõitluste reale lausa vajalikkust vaheldust.

Kuid selle kõik mõttes välja juba Luts!

Olgem talle igavesti tänulikud!

Lavapilt on imeline; lastel on just eriti huvitav lava pöörelemist jälgida. See paneb isegi pea ringi käima, nii kiiresti saab klassitoast kooliõu; ja õuest pääseb jälle kohe — kõigi silme all — Kiire-mammi sahvrisse ning sealt lava veerandpöördega (10 sekundi jooksul) saunalavale purjus Kiire tervist praavitama. Kunstnikutöö on Kustav-Agu Püümanil.

Laval palju virr-varri, värvikaid kujusid, lopsakaid ütlemisi, kenasid laulusid, ega laita olegi midagi. Tore, et see kõik lõpuks teoks on saanud — on, mida aastaid väsimatult vaatamas käia, etendusele võib vist küll pikka iga ennustada (pealegi on näitlejaid mitu koosseisu). Küllap iga endast lugupidav koolijuhataja viib oma kooli lapsedki sellele etendusele.

Ei ole meid vana hea Luts, Sulev Nõmmik (lavastaja), Ülo Vinter (helilooja) ega teisedki alt vedanud.

JAAH KRUUSVALL

Nr 46 (216) • Neljapäev, 14. november 1991

REGI TRIMOVON 11. NOVEMBRI 1991 © (815) 21 11

